

The Convention was
previously published
as Romania No. 1
(1969), Cmnd. 3928

ROMANIA

Treaty Series No. 28 (1971)

Consular Convention
between
the United Kingdom of Great Britain
and Northern Ireland and the
Socialist Republic of Romania

Bucharest, 11 September 1968

[Instruments of ratification were exchanged on 22 March 1971 and the Convention entered into force on 21 April 1971]

*Presented to Parliament
by the Secretary of State for Foreign and Commonwealth Affairs
by Command of Her Majesty
May 1971*

LONDON
HER MAJESTY'S STATIONERY OFFICE

25p net

Cmnd. 4663

CONSULAR CONVENTION
BETWEEN THE UNITED KINGDOM OF GREAT BRITAIN AND
NORTHERN IRELAND AND THE SOCIALIST REPUBLIC OF
ROMANIA

The United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland and the Socialist Republic of Romania ;

Animated by the desire further to strengthen the ties of friendship between them on the basis of respect for the principles of national sovereignty and independence, of non-interference in internal affairs, of equal rights and of the promotion of their mutual advantage ;

Wishing to regulate their consular relations, to define the rights, immunities and privileges of their consulates and consular personnel and to ensure the protection of their interests and those of their nationals ;

Have decided to conclude a Consular Convention and for this purpose have appointed as their Plenipotentiaries :

The United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland (hereinafter referred to as "the United Kingdom") :

The Right Honourable Michael Stewart, M.P., Her Britannic Majesty's Principal Secretary of State for Foreign Affairs ;

The Socialist Republic of Romania :

His Excellency Mr. Corneliu Manescu, Minister for Foreign Affairs ;

Who, having communicated to each other their respective full powers, which were found in good and due form, have agreed as follows :

ARTICLE 1

Definitions

For the purposes of this Convention :

- (a) the term "sending State" shall mean the High Contracting Party by whom a consulate is established ;
- (b) the term "receiving State" shall mean the High Contracting Party in whose territory a consulate is established ;
- (c) the term "consulate" shall mean any consulate-general, consulate, vice consulate or consular agency ;
- (d) the term "consular district" shall mean the area assigned for the performance of the duties of a consulate ;
- (e) the term "head of a consulate" shall mean the person appointed to act in such capacity ;
- (f) the term "consular officer" shall mean any person, including the head of a consulate, who, in accordance with the provisions of the Convention, has been charged with the performance of consular duties ;

- (g) the term "consular employee" shall mean any person belonging to the technical and administrative staff of a consulate ;
- (h) the term "member of the service staff" shall mean any person belonging to the domestic staff of a consulate ;
- (i) the term "members of a family" shall mean the husband (wife), and minor children of a consular officer, consular employee or member of the service staff, together with any other person whom the receiving State agrees to recognise in this capacity ;
- (j) the term "consular premises" shall mean buildings, parts of buildings and the land attached thereto irrespective of ownership and used exclusively for the purposes of a consulate ;
- (k) the term "consular archives" shall include all official correspondence, documents and office equipment intended for official use, together with any article of furniture used for their protection and safekeeping ;
- (l) the term "vessel of the sending State" shall mean, as the case may be, any vessel registered at a port in any of the territories of the United Kingdom or any vessel which under Romanian law possesses Romanian nationality ; the term shall not, however, include any ship of war.

PART I. CONSULAR RELATIONS

ARTICLE 2

Establishment of consulates

(1) Each High Contracting Party may establish consulates in the territory of the other High Contracting Party ; the establishment of a consulate shall, in each case, be subject to the consent of the receiving State.

(2) The site of a consulate, its rank and the limits of the consular district shall be determined by agreement between the sending State and the receiving State.

(3) Any subsequent change as regards the site of the consulate, its rank or its consular district shall likewise be made only by agreement between the sending State and the receiving State.

ARTICLE 3

Consular commission and exequatur

(1) The sending State shall seek in advance through the diplomatic channel the agreement of the receiving State to the appointment of the head of a consulate.

(2) After such agreement has been obtained, the sending State shall transmit the consular commission to the ministry of foreign affairs of the receiving State through the diplomatic channel. The commission shall specify the forename, surname and rank of the head of the consulate, the limits of the consular district and the site of the consulate.

(3) Upon the grant of the exequatur the head of the consulate shall be admitted to the performance of his duties; the exequatur shall be granted as soon as possible and free of charge.

(4) Pending the grant of the exequatur, the receiving State may grant the head of a consulate a provisional authorisation authorising him to perform his duties. In any such case the provisions of this Convention shall apply.

(5) Upon the admission, including the provisional admission, of the head of the consulate to the performance of his duties, the receiving State shall immediately so inform the competent authorities within the consular district and shall take the necessary measures to ensure that he is enabled to perform his duties.

ARTICLE 4

Temporary charge

(1) If the head of a consulate is unable to perform his duties as such or if the post becomes vacant, a consular officer belonging to the same consulate or to another consulate of the sending State in the receiving State or a member of the diplomatic staff of the diplomatic mission of the sending State in that State, may be placed in temporary charge of the consulate.

(2) The forename and surname of any person temporarily placed in charge of a consulate in conformity with paragraph (1) of this Article shall be notified in advance to the ministry of foreign affairs of the receiving State.

(3) The person temporarily in charge shall be granted the facilities, immunities and privileges due to the head of the consulate under this Convention.

ARTICLE 5

Number of members of the consulate

The sending State shall be free to assign to a consulate consular officers, consular employees and members of the service staff in such numbers as it may deem appropriate in view of the volume of work and other factors regulating the proper activity of the consulate ; the receiving State may, however, require that these numbers shall be kept within limits which it considers reasonable having regard to conditions in the consular district and to the effective requirements of the work of the consulate.

ARTICLE 6

Nationality and notification of appointment of consular officers

(1) A person appointed as a consular officer shall be a national of the sending State only and shall not be permanently resident in the receiving State or already present in that State for other purposes. The last mentioned provision shall not apply, however, in the case of a national of the sending State who is a member of the staff of a consulate, or of the diplomatic mission, of the sending State in the receiving State, provided that he is not permanently resident in that State.

(2) The forename, surname and rank of a consular officer, other than the head of the consulate, shall be notified in advance by the sending State to the ministry of foreign affairs of the receiving State.

ARTICLE 7

Nationality and notification of appointment of employees and members of the service staff of the consulate

(1) A consular employee or member of the service staff of a consulate shall be only a national of the sending State or of the receiving State.

(2) The forename and surname of a consular employee or of a member of the service staff of the consulate shall be notified in advance by the sending State to the ministry of foreign affairs of the receiving State.

ARTICLE 8

Identity documents

(1) A consular officer shall be given an appropriate document indicating his identity and capacity by the competent authority of the receiving State.

(2) The provisions of this Article shall also apply to consular employees and to members of the families of consular officers and employees, residing with them, provided that the person concerned is neither a national of the receiving State nor permanently resident in that State.

ARTICLE 9

Prohibition of certain activities

(1) Consular officers, consular employees and members of the service staff shall not engage in commercial activities or any occupation for gain other than their consular duties or work at the consulate.

(2) In the conduct of their mutual relations the High Contracting Parties shall not make use of the services of honorary consular officers.

ARTICLE 10

Termination of functions of a member of the consulate

(1) The receiving State may at any time notify the sending State through the diplomatic channel that a consular officer is *persona non grata* or that a consular employee or member of the service staff is unacceptable. The sending State shall thereupon recall the person concerned or terminate his appointment at the consulate.

(2) If the sending State fails to carry out this obligation within a reasonable period, the receiving State may, in the case of the head of a consulate, withdraw the exequatur or other authorisation or, in the case of a consular officer, consular employee or member of the service staff of the consulate, notify the sending State through the diplomatic channel that it declines to continue to recognise the person concerned in such capacity.

(3) In any case to which the provisions of paragraphs (1) or (2) of this Article apply, the receiving State shall not be obliged to explain the reason for its decision.

PART II. CONSULAR FUNCTIONS

SECTION 1

ARTICLE 11

Purposes of consular duties

The performance of consular duties has as its object,

- (a) to protect, defend and promote the rights and interests of the sending State and of its nationals within the limits of international law. The provisions of this Convention relative to nationals of the sending State shall, where the context so permits, apply also to juridical persons possessing the nationality of that State conferred under its law ;
- (b) to further the development of good relations between the High Contracting Parties in the economic, commercial, cultural and scientific fields and in the field of tourism and to contribute towards the growth of friendly ties between them in these and other aspects of their mutual relations.

ARTICLE 12

Consular protection and assistance

(1) A consular officer shall be entitled to afford the requisite consular protection and assistance to nationals of the sending State ; he may communicate with a national of the sending State, visit him, advise him and, where necessary, aid him in defending the rights accorded to him under the law of the receiving State or arising under agreements in force between the High Contracting Parties.

(2) A national of the sending State shall likewise be entitled to communicate with and to visit the consular officer.

ARTICLE 13

Performance of consular duties

(1) The performance of consular duties shall be assigned to the consular officers of the sending State.

(2) Consular duties may also be performed, where necessary, by the diplomatic agents of the diplomatic mission of the sending State in the receiving State ; in this case the rights and obligations of the diplomatic agents shall be observed.

The forename and surname of a diplomatic agent charged with the performance of consular duties shall be notified in advance to the ministry of foreign affairs of the receiving State.

(3) Consular duties shall be performed within the consular district. The performance of consular duties outside that district shall be subject to the prior consent of the receiving State.

ARTICLE 14

Communication with authorities of the receiving State

(1) In connexion with the performance of his duties under this Convention, a consular officer shall be entitled to apply,

(a) to the competent local authorities within his consular district ;

(b) to the central authorities of the receiving State to such extent as the law and usages of the receiving State permit.

(2) A consular officer may not, however, except in the absence of a diplomatic representative of the sending State, apply direct to the ministry of foreign affairs of the receiving State.

ARTICLE 15

Performance of consular duties on behalf of a third State

Subject to the prior consent of the receiving State, a consular officer shall be entitled to perform consular duties on behalf of a third State.

SECTION II

ARTICLE 16

Registration of nationals of the sending State

(1) A consular officer shall be entitled to keep a register of nationals of the sending State present in the consular district.

(2) Such registration by a consular officer shall not exempt a national from the obligation to comply with the law and regulations of the receiving State with regard to the registration of aliens.

ARTICLE 17

Representation of nationals before courts and other authorities of the receiving State

(1) Subject to compliance with the law of the receiving State, a consular officer shall be entitled to take steps to ensure the proper representation of nationals of the sending State before the courts or other authorities of the receiving State. He may request that, in accordance with the law and regulations of the receiving State, provisional measures be taken for the purpose of preserving the rights and interests of a national in any case where, because of absence or any other reason, he is unable to assume at the proper time the defence of his rights and interests.

(2) A consular officer may, likewise, propose to the competent court or authority that consideration of the matter in question be postponed until such time as the national has been informed and has had reasonable opportunity to be present or represented.

ARTICLE 18

Protection of nationals of the sending State

(1) In any case where a national of the sending State has been placed under detention pending trial or subjected to any other deprivation of personal liberty, the competent authorities of the receiving State shall notify the appropriate consulate of the sending State accordingly. Such notification shall be made without delay and in any event within three days.

(2) The consular officer shall be entitled, under the conditions laid down by the law and regulations of the receiving State, to receive correspondence or other communications from a national who has been so placed under detention pending trial or subjected to any other form of deprivation of personal liberty and to take the necessary steps to provide him with legal assistance and representation.

The consular officer shall likewise be entitled to visit, to converse with and to communicate with the national under the conditions laid down by the law and regulations of the receiving State. Such visits shall be permitted after the expiry of five days from the date on which the national was placed under detention pending trial or subjected to any other deprivation of liberty.

(3) The competent authorities of the receiving State shall, without delay, inform a national of the sending State of the rights of communication with the consular officer granted to him under this Article.

(4) A consular officer shall be entitled under the conditions laid down by the law and regulations of the receiving State, to visit, converse with and communicate on a recurrent basis with a national of the sending State who is serving a sentence of imprisonment in the receiving State.

ARTICLE 19

Issue of passports and visas

A consular officer shall be entitled,

- (a) to issue passports or other travel documents to nationals of the sending State and to renew, amend, extend and revoke such passports and documents ;
- (b) to issue entry and transit visas to persons wishing to enter or pass through the sending State.

ARTICLE 20

Duties relating to civil status

(1) A consular officer shall be entitled to register the birth or death of a national of the sending State and to issue the appropriate certificate in accordance with the law of that State.

Nothing in the provisions of this paragraph shall exempt the person concerned from any obligation under the law of the receiving State as regards the notification of a birth or death.

(2) A consular officer shall be entitled to keep a record of a marriage solemnised under the law of the receiving State, or of a divorce granted under that law, provided that at least one of the parties to such a marriage or divorce is a national of the sending State.

(3) Where it comes to the knowledge of the competent authorities of the receiving State that a national of the sending State has died on the territory of the former State, they shall promptly so notify the consulate.

ARTICLE 21

Duties relating to guardianship and trusteeship

(1) A consular officer shall be entitled, in so far as the law of the receiving State permits, to make representations to the competent authorities of that State in any case where a national of the sending State has been, or is about to be, placed under guardianship or trusteeship (*curatela*) in the receiving State or with a view to ensuring the proper supervision of the property of a national who is absent. He may propose to the competent authorities of the receiving State the names of appropriate persons to act as guardians or trustees (*curatori*).

(2) If it comes to the knowledge of the competent authorities of the receiving State that measures require to be taken for the appointment of a guardian or trustee (*curator*) of a national of the sending State, they shall promptly so inform the consular officer.

ARTICLE 22

Notarial duties

(1) To the extent that the law of the receiving State so permits, a consular officer shall be entitled,

- (a) to receive, draw up and authenticate declarations of nationals of the sending State ;
- (b) to receive, draw up and authenticate declarations relative to the testamentary dispositions and other declarations relating to the estates of nationals of the sending State ;
- (c) to receive, draw up and authenticate other acts and documents of a juridical character of nationals of the sending State, provided that they do not relate to immovable property situated in the receiving State or to real rights affecting such property ;
- (d) to give a certain date to acts and documents of a juridical character of nationals of the sending State and to legalise signatures and seals on such acts and documents ;
- (e) to legalise the signatures and seals on acts and documents of a juridical character emanating from the courts or other authorities of the sending State ;
- (f) to legalise copies of, translations of and extracts from acts and documents of a juridical character at the request of nationals of the sending State ;
- (g) to legalise signatures and seals on acts and documents of a juridical character emanating from the courts or other authorities of the receiving State and intended for use in the sending State ;
- (h) to receive for safe keeping acts and documents of a juridical character appertaining to nationals of the sending State or addressed to them.

(2) The duties enumerated in paragraph (1) of this Article may be performed at the consulate or, if the person concerned is unable for good reason to come to the consulate, elsewhere.

ARTICLE 23

Duties relating to estates

(1) In any case where a national of the sending State dies on the territory of the receiving State the competent authorities of that State shall promptly supply the consulate of the sending State with any information which may be at their disposal relative to the estate of the deceased person.

(2) In any case where it comes to the knowledge of the competent authorities of the receiving State that there is in that State an estate of a deceased person under which a national of the sending State not resident in the receiving State or represented there claims or holds an interest in case of intestacy or as executor or beneficiary under a will or under any other title, they shall promptly so inform the consulate and shall provide it with the information at their disposal.

(3) In any case where a consular officer receives, in advance of the competent authorities of the receiving State, information relative to an estate to which the provisions of paragraphs (1) or (2) of this Article apply he shall promptly so inform the said authorities.

(4) In the case of any estate to which the provisions of paragraphs (1) or (2) of this Article apply, the competent authorities of the receiving State shall promptly inform the consulate of any measures which they have taken or, where feasible, which they intend to take for the preservation or administration of the estate. The consular officer may take the initiative in requesting the local authorities to take appropriate measures.

The consular officer may lend his assistance personally or through an authorised representative in the taking of these measures.

(5) A consular officer may likewise, in conformity with the law of the receiving State,

(a) concern himself with safeguarding the rights in an estate of nationals of the sending State ;

(b) watch over the transfer to nationals of the sending State of money and other property due to them under an estate.

(6) In any case where money or property (or the proceeds of the sale of any such property) due under an estate to a national of the sending State, not present or represented in the receiving State, is given to the consulate for transmission to that national, the consulate may receive such money or property, provided that all the liabilities of the estate declared within the legal limits of time as also any taxes leviable under the law of the receiving State shall first be paid or guaranteed and that the consent of the competent authorities of the receiving State to the transfer of the money or property from that State to the sending State shall be obtained.

(7) If a national of the sending State dies while temporarily present in, or in transit through, the territory of the receiving State, money and personal effects in his possession (other than effects acquired by him in the receiving State and subject at the time of death to prohibitions upon export) shall be handed over to the consulate of the sending State on a provisional basis and without formality.

The export to the sending State of the personal effects and the transmission of money shall be subject to compliance with the law and regulations of the receiving State.

(8) The consulate of the sending State shall provide the authority or person concerned with a document acknowledging the receipt of money or property handed over to it in accordance with the provisions of paragraph (6) or of (7) of this Article.

(9) A national of the sending State shall enjoy in the receiving State the same rights as a national of the latter State with regard to the acquisition, or disposal, of property upon death.

(10) In so far as the provisions of this Article do not otherwise provide, the provisions of Article 17 shall also apply in relation to the rights and duties of a consulate in respect of the estate of a deceased person.

ARTICLE 24

Transmission of documents

To the extent that the law of the receiving State permits, a consular officer shall be entitled to serve judicial or extra-judicial documents, emanating from the courts of the sending State, upon a national of the sending State who is temporarily or permanently resident in the receiving State, provided that the national accepts service of the document in question.

ARTICLE 25

Duties relating to sea and river shipping

(1) A consular officer shall be entitled to render assistance to a vessel of the sending State which has come to a port or other place of anchorage within the consular district. He may facilitate the entry into, stay in and departure of the vessel from a port of the receiving State.

As soon as *pratique* has been obtained, the consular officer shall be entitled to proceed on board a vessel of the sending State in order to interview the master and members of the crew. The master and members of the crew shall be permitted to communicate with the consular officer and to visit him at the port or within the municipal area incorporating the port.

Subject to the provisions of Article 13, the consular officer shall be entitled to invoke the aid of the competent authorities of the receiving State in any matter relating to the performance of his duties with respect to a vessel of the sending State or to the master and members of the crew of such a vessel.

- (2) A consular officer shall be entitled,
- (a) to take measures for the enforcement of the law of the sending State relative to shipping ;
 - (b) to examine, verify and confirm the vessel's papers, together with any documents relative to the cargo, and to take statements with regard to the vessel's voyage and destination ;
 - (c) to arrange for the replacement of the master or any member of the crew in accordance with the law of the sending State ;
 - (d) to take measures to ensure the maintenance of good order and discipline on board the vessel ;
 - (e) to arrange, where necessary, for the treatment in a hospital or the repatriation of the master or any member of the crew of the vessel.
- (3) A consular officer shall be entitled, in conformity with the law of the sending State, to receive declarations and issue certificates with regard to,
- (a) the entry in, or the removal from, the register of the sending State of a vessel ;
 - (b) the purchase of a vessel intended for entry in the register of the sending State or the sale abroad of any vessel on that register ;
 - (c) the putting into service, or taking out of service, of a vessel on the register of the sending State ;
 - (d) the loss of, or any damage sustained by, a vessel on the register of the sending State ;
 - (e) the transfer from one owner to another of a vessel on the register of the sending State or the registration of any mortgage or charge on a vessel so registered ;
 - (f) the replacement of the master or a member of the crew of a vessel on the register of the sending State ;
 - (g) the breaking-up of any vessel of the sending State.

In any case where a vessel of the sending State is due to be put into service, taken out of service, overhauled or broken-up in a port of the receiving State, the consular officer shall consult the authorities of that State.

(4) If a vessel of the sending State is wrecked, runs aground or otherwise sustains damage in the national or territorial waters of the receiving State, the competent authorities of that State shall, without delay, so notify the appropriate consulate of the sending State and shall provide information with regard to the circumstances and the measures taken to safeguard and preserve the vessel, the crew, the passengers, the cargo, the equipment and supplies.

The competent authorities of the receiving State shall invite the consular officer to be present at any enquiry to establish the cause of the occurrence and to collect evidence for this purpose.

The consular officer may request the competent authorities of the receiving State to take, or to continue to take, measures for the purposes specified in the preceding paragraph, or to provide him with assistance in taking measures for the said purposes.

The authorities of the receiving State shall accord the consular officer the necessary assistance in taking measures required as a result of the wreck, running aground or damage of the vessel.

(5) In any case where a vessel of a third State is wrecked, runs aground or otherwise sustains damage in the receiving State, and has on board cargo belonging to a national of the sending State, the competent authorities of the receiving State shall, without delay, notify the appropriate consulate of the sending State of the measures taken to safeguard and preserve such cargo. The consular officer may request the competent authorities of the receiving State to take, or to continue to take, the necessary measures for the safeguarding and preservation of such cargo.

(6) In any case where the provisions of paragraph (4) of this Article apply to a vessel of the sending State, the consular officer shall be entitled, in the absence of the owner or other authorised person, to make, on his behalf, arrangements for the conservation and custody of the vessel and its equipment and supplies.

He may likewise, in the absence of the owner or other person competent to act, make such arrangements on his behalf in any case where the cargo of such a vessel belongs to a national of the sending State.

In any case where cargo belonging to a national of the sending State and coming from a vessel of a third State to which the provisions of paragraph (5) of this Article apply is found on or near the coast of the receiving State, or is brought into a port of that State, and the owner or other person competent to act is absent, the consular officer shall be entitled to make on his behalf arrangements for the conservation and custody of the cargo.

(7) In any case where the provisions of paragraphs (4), (5) or (6) of this Article apply, the authorities of the receiving State shall refrain from levying, in relation to a vessel of the sending State, charges other than charges of the same kind and amount as would be levied in similar circumstances in relation to a vessel of the receiving State, its cargo, equipment or supplies.

(8) No customs duties, taxes or other similar charges of any kind shall be levied on a wrecked vessel or on its cargo, equipment or supplies, unless they are delivered for use or consumption in the receiving State.

The competent authorities of the receiving State, if they think fit, may require a guarantee, based on the value of the articles in question, in respect of cargo, equipment or supplies temporarily deposited in the receiving State.

(9) If a vessel of the sending State is wrecked within a port or constitutes a navigational hazard within the internal, territorial or national waters of the receiving State, the competent authorities of that State may order any measure which they consider necessary to be taken for the purpose of avoiding any damage or obstruction that might otherwise be caused by the vessel to the approaches or the facilities of the port or to other vessels.

(10) The judicial authorities of the receiving State shall not be competent to entertain any proceedings relating to the remuneration, or to a contract of service, of the master or a member of the crew of a vessel of the sending State.

However, in any case where the proceedings referred to in the previous sentence are instituted before the judicial authorities of the receiving State, the said authorities shall be competent to entertain them, provided that the consular officer has been notified and has not raised objection.

(11) In any case where it is their intention within the limits of their competence to hold an enquiry or to take measures of seizure or execution, or to take other coercive measures on board a vessel of the sending State, the competent authorities of the receiving State shall so notify, in advance, the consulate of the sending State in order that a consular officer may be present. If, in view of the urgency of the matter, it was not practicable so to notify the consulate and a consular officer was not present the competent authorities shall, without delay, inform the consulate of the measures taken.

The competent authorities of the receiving State shall, in addition, notify the consulate in advance in any case where it is their intention to question the master or a member of the crew ashore.

The provisions of this paragraph shall not apply to any examination by the competent authorities with regard to customs, control of the admission of aliens, public health, wireless telegraphy, the safety of life at sea, the prevention of the pollution of the sea or, subject to agreement between the High Contracting Parties, any similar matter.

ARTICLE 26

Duties relating to civil air navigation

The provisions of Article 25 shall also apply, to the extent that they are capable of such application, to civil aviation, provided that this is not contrary to the provisions of any agreements in force between the High Contracting Parties.

ARTICLE 27

Performance of other consular duties

Provided that, upon notification to this effect, the receiving State gives its consent or does not raise objection, a consular officer may also perform duties assigned to him by the sending State other than those specified in this Convention.

PART III. FACILITIES, IMMUNITIES AND PRIVILEGES

ARTICLE 28

Duty of the receiving State to accord the facilities and protection due to the consulate and its members

(1) The receiving State shall take all necessary measures to ensure that the consulates, consular officers, consular employees and members of the service staff of the sending State are enabled to perform their duties and that they receive the facilities, immunities and privileges due to them under this Convention or, subject to reciprocity, under the law of the receiving State.

(2) The receiving State shall be under a duty to accord to a consular officer the respect due to him and shall take all appropriate steps to prevent any attack on his person, freedom or dignity.

SECTION 1

ARTICLE 29

Use of the coat-of-arms and flag

(1) The coat-of-arms of the sending State together with an appropriate inscription designating the consulate in the language of that State and of the receiving State, may be affixed to the consulate as also on or by the entrance door.

(2) Flags may be flown at the consulate and at the residence of the head of the consulate as also on the means of transport used by him in connexion with the performance of his official duties.

(3) In the exercise of the rights accorded under this Article respect shall be paid to the law, regulations and usages of the receiving State.

ARTICLE 30

Facilities for acquiring premises and houses

(1) The sending State may acquire, hold or occupy under any form of tenure permissible under the law of the receiving State, land, buildings, or parts of buildings, for the purpose of providing premises for a consulate or for a residence for a consular officer or consular employee or member of the service staff ; it may likewise construct or adapt buildings for the said purposes subject to the law and regulations of the receiving State.

(2) The receiving State shall either facilitate in accordance with its law the purchase of land, buildings or parts of buildings by the sending State for the purposes specified in paragraph (1) of this Article or shall assist the sending State in their acquisition under some other form of tenure.

(3) Nothing in the provisions of this Article shall be construed so as to exempt the sending State from compliance with any law or regulation relative to town planning or building applicable to the area where the land, buildings or parts of buildings in question are situated.

ARTICLE 31

Inviolability of consular premises and the residence of the head of a consulate

(1) The consular premises as also the residence of a head of a consulate shall be inviolable.

(2) The authorities of the receiving State shall not enter the consular premises except with the consent of the head of the consulate of the sending State, of the head of the diplomatic mission of that State or of a person nominated by one of them. In the case of the residence of the head of a consulate, entry shall not be made except with his consent or with the consent of the head of the diplomatic mission of the sending State.

(3) The receiving State shall take all necessary measures to ensure the safety of the consular premises and to prevent forcible entry or damage to the consular premises as also any action involving disturbance or detriment to the dignity of the consulate.

(4) Property used exclusively for the purposes of the consular activities of the sending State, including means of transport, shall not, irrespective of ownership, be subject to any measure of requisitioning, seizure or execution in so far as this would prevent the effective performance of the work of the consulate ; means of transport shall not be subject to search by the authorities of the receiving State outside the consular premises except with the consent of the head of the consulate or of the head of the diplomatic mission.

ARTICLE 32

Fiscal exemptions regarding consular premises and the residence of the head of the consulate

(1) No tax or other similar charge of any kind, including municipal dues, shall be imposed by the receiving State in respect of,

- (a) land, buildings or parts of buildings owned or leased by the sending State or by a natural or juridical person acting on behalf of that State and used exclusively to serve as the consular premises or as the residence of the head of the consulate, with the exception of any payment due in respect of specific services rendered ;
- (b) transactions or instruments relative to the acquisition of such land, buildings or parts of buildings.

(2) The exemptions provided under paragraph (1) of this Article shall not apply in respect of leased property in any case where under the law of the receiving State the burden of the tax or charge falls upon some person other than the lessee.

ARTICLE 33

Inviolability of archives

The consular archives and documents shall be inviolable at all times and wherever they may be.

ARTICLE 34

Freedom of communication

(1) A consulate shall be entitled to exchange communications with the Government of the sending State and with the diplomatic mission or other consulates of that State in the receiving State, or in any other State. The receiving State shall grant appropriate facilities for this purpose. The consulate may employ all lawful means of communication ; they may make use of diplomatic or consular couriers, diplomatic or consular bags, plain language or cyphers.

(2) In respect of public means of communication, the same tariffs shall be applied in the case of a consulate as are applied in the case of the diplomatic mission of the sending State.

(3) The consular bag and the official correspondence of a consulate shall be inviolable. The authorities of the receiving State shall not examine or detain them.

(4) The consular bag and its components shall be sealed, shall bear physical external marks of their official character and shall contain only official correspondence and documents and objects exclusively intended for the official use of the consulate.

(5) The consular courier shall be a national of the sending State and not permanently resident in the receiving State. He shall be provided with an official document indicating his status and the number of packages constituting the consular bag.

The consular courier shall be protected by the receiving State in the performance of his duties, shall enjoy personal inviolability and shall not be liable to any form of arrest or detention.

ARTICLE 35

Freedom of movement

Subject to the laws and regulations of the receiving State with regard to areas entry into which is prohibited or restricted for reasons of national security, a consular officer, consular employee or member of the service staff shall be permitted to travel freely in that State. Such travel shall be subject to the conditions laid down under the law and regulations in force in the receiving State.

ARTICLE 36

Consular fees and charges

(1) A consulate shall be entitled to levy in the receiving State the fees prescribed under the law and regulations of the sending State for the performance of consular services.

(2) No tax or other similar charge of any kind shall be levied by the receiving State in respect of fees so levied.

SECTION II

ARTICLE 37

Immunity from jurisdiction and personal inviolability of the head of the consulate

(1) The head of the consulate shall not be subject to the criminal, civil or administrative jurisdiction of the receiving State.

The provisions of the preceding paragraph shall not apply to a civil action,

- (a) arising out of a contract concluded by him in which he did not contract expressly or impliedly on behalf of the sending State ;
- (b) brought by a third party in respect of damage resulting from an accident in the receiving State caused by a vehicle, vessel or aircraft.

(2) The person of the head of a consulate shall be inviolable. No measure of execution may be taken against him except where the provisions of subparagraph (a) or (b) of paragraph (1) of this Article apply and where the execution can be carried out without prejudice to the inviolability of his person or residence.

ARTICLE 38

Immunity from jurisdiction and personal inviolability of members of the consulate

(1) A consular officer, consular employee or member of the service staff shall not be subject to the criminal, civil or administrative jurisdiction of the receiving State in respect of an act performed in his official capacity.

(2) The provisions of paragraph (1) of this Article shall not, however, apply to a civil action,

(a) arising out of a contract concluded by a consular officer, consular employee or member of the service staff in which he did not contract expressly or impliedly on behalf of the sending State ;

(b) brought by a third party in respect of damage resulting from an accident in the receiving State caused by a vehicle, vessel or aircraft.

(3) In respect of an act performed otherwise than in his official capacity a consular officer shall be treated as exempt from,

(a) detention in custody or preventive arrest except in the case of an offence committed on the territory of the receiving State and involving a penalty of deprivation of liberty for at least five years and only on the basis of a decision by the competent judicial authority of the receiving State ;

(b) any other measure of deprivation of liberty except in execution of a judicial decision of final effect.

(4) Where criminal proceedings are instituted against a consular officer he shall appear before the competent authorities of the receiving State. In any such case the proceedings shall be instituted with the minimum of delay ; they shall be conducted with the respect due to the consular officer by virtue of his official position and, except where the provisions of paragraph (3) of this Article apply, so as to avoid interference with the performance of his duties to the least extent possible.

(5) In any case where a consular officer, consular employee or member of the service staff or a member of the family of one of them has been arrested, detained or subjected to any other deprivation of liberty or where criminal proceedings have been instituted against him, the competent authorities of the receiving State shall immediately inform the head of the consulate accordingly.

(6) The provisions of this Article relative to consular officers shall not apply to heads of consulates.

ARTICLE 39

The giving of evidence as a witness

(1) The competent authorities of the receiving State may request a consular officer, consular employee or member of the service staff of the consulate to appear as a witness in judicial or administrative proceedings.

If the consular officer declines to comply with such a request, no coercive measures shall be taken against him and no penalty imposed.

A consular employee or member of the service staff of a consulate shall not be entitled to decline to comply with such a request except in cases where the provisions of paragraph (3) of this Article apply.

(2) The authority requesting the evidence of a consular officer shall avoid interference with the performance of his duties. Such evidence may, where possible and permissible, be given orally or in writing at the consulate or at the residence of the consular officer. In the case of a consular employee all reasonable steps shall be taken to avoid interference with the work of the consulate.

(3) A consular officer, consular employee or member of the service staff of a consulate shall be entitled to decline to give evidence with regard to any matter within the scope of his official duties or to produce any document or object from the consular archives. He may likewise decline to give evidence in the capacity of an expert witness with regard to the law of the sending State.

(4) A consular officer requested to give evidence shall be entitled to make an affirmation in lieu of an oath.

ARTICLE 40

Exemption from personal services and other obligations

(1) A consular officer, consular employee or member of the service staff shall be exempt in the latter State from service in the armed forces, from public service of any kind or from contributions in lieu thereof.

(2) Consular officers, consular employees and members of the service staff shall be exempt from all requirements under the law and regulations of the receiving State relative to the registration of aliens and permission to reside in the receiving State.

ARTICLE 41

Fiscal exemptions

(1) A consular officer, consular employee or member of the service staff of a consulate shall be exempt from all taxes or other similar charges of any kind imposed in the receiving State in respect of the official emoluments received by him as compensation for his official duties.

(2) A consular officer or consular employee shall, in addition, be exempt from all taxes or other similar charges of any kind imposed in the receiving State except,

- (a) indirect taxes which are normally incorporated in the price of goods or services ;
- (b) without prejudice to the provisions of Article 32, taxes or other similar charges of any kind on immovable property situated in the territory of the receiving State;
- (c) without prejudice to the provisions of Article 43(b), taxes or other similar charges of any kind on estates or on the passage of property on death and duties on other transfers of property ;

(d) taxes or other similar charges of any kind on other income deriving from sources in the receiving State together with those on the growth in value of property upon sale in that State ;

(e) without prejudice to the provisions of Article 32, registration, court or record fees, mortgage dues and stamp-duties.

(3) Consular officers, consular employees and members of the service staff of the consulate employing persons whose wages or salaries are not exempt from income tax in the receiving State shall observe the obligations which the law and regulations of that State impose upon employers concerning the levying of income tax.

ARTICLE 42

Customs exemptions

(1) The sending State shall be permitted to import into the receiving State, and subsequently to re-export therefrom, articles, such as furniture, equipment and motor vehicles, intended for use or consumption in connexion with the official purposes of a consulate and shall be exempt in respect of all such articles from all customs duties or other taxes or similar charges of any kind imposed by the receiving State upon or by reason of importation or re-exportation.

(2) A consular officer shall be permitted to import into the receiving State, and subsequently to re-export therefrom, all baggage, effects and other articles, including motor vehicles, intended exclusively for his use or consumption or for the use or consumption of members of his family residing with him and shall be exempt in respect of all such articles from all customs duties or other taxes or similar charges of any kind imposed by the receiving State upon or by reason of importation or re-exportation. The exemption provided in this paragraph shall apply to all such articles imported or re-exported throughout the period of appointment of the consular officer.

(3) A consular employee or member of the service staff of the consulate shall be accorded the exemptions provided under paragraph (2) of this Article in respect of articles imported in connexion with his first installation.

(4) The receiving State may, as a condition to the granting of the exemptions provided in this Article, require that a notification of any importation or re-exportation be given in such manner as it may prescribe.

(5) The exemptions provided in this Article being in respect of articles imported for official or personal use only shall not extend to articles imported as an accommodation to others or for sale or for other commercial purpose ; this provision shall not, however, be regarded as precluding the importation of articles as samples of commercial products solely for display within a consulate, provided that they are subsequently re-exported or destroyed.

(6) The receiving State retains the right to impose any duty, tax or charge in the event of the sale or disposal of any article imported in conformity with this Article except where the other party to the transaction would himself be entitled to import the articles in question free of that duty, tax or charge.

(7) Nothing in this Article shall be construed so as to permit the entry into the receiving State, or the export from that State, of any article the importation or exportation of which is specifically prohibited under the law of the receiving State.

(8) The personal baggage of a consular officer shall be exempt from customs inspection. It may be inspected only if there is serious reason to believe that its contents include articles other than those referred to in paragraph (2) of this Article or articles which under the law and regulations of the receiving State may not be imported or exported or are subject to quarantine. In any such case inspection shall take place in the presence of the consular officer or of a member of his family.

ARTICLE 43

Property of a deceased member of the consulate

If a consular officer, consular employee or member of the service staff of a consulate of the sending State dies and leaves movable property in the receiving State, that State,

- (a) shall permit the export of movable property of the deceased with the exception of any such property, acquired in the receiving State, the export of which was prohibited on the date of death ;
- (b) shall refrain, where the presence of the movable property in the receiving State was due solely to the presence there of the deceased person in his consular capacity, from imposing in respect of such property taxes or other charges of any kind leviable on estates or on the passing of property on death.

ARTICLE 44

Waiver of immunities

(1) The sending State may waive the immunities accorded under Articles 37, 38 and 39 in respect of persons entitled to benefit under these Articles. Such waiver shall always be express and shall be notified in writing to the competent authority of the receiving State.

(2) Waiver of immunity from jurisdiction in respect of civil or administrative proceedings shall not be held to imply waiver of immunity in respect of the execution of the judgment for which a separate waiver shall be necessary.

ARTICLE 45

Facilities, immunities and privileges of members of the families of members of the consulate

(1) The members of the family of a head of a consulate, residing with him, shall be accorded immunity from criminal jurisdiction and personal inviolability, provided the person concerned is a national of the sending State only, is not permanently resident in the receiving State or is not engaged in private occupation for gain in that State.

(2) The facilities and privileges accorded to consular officers and consular employees under Articles 38 (5), 40, 41, 42 and 43 of this Convention shall be extended to members of the families of such officers and employees residing with them, provided the person concerned is not a national of the receiving State, is not permanently resident in that State or is not engaged in private occupation for gain in that State.

The facilities and privileges accorded to members of the service staff of the consulate under Articles 38 (5), 40, 42 and 43 of the Convention shall be extended to members of their families, residing with them, provided the person concerned is not a national of the receiving State, is not permanently resident in that State or is not engaged in private occupation for gain in that State.

ARTICLE 46

Exceptions to immunities and privileges

The immunities and privileges accorded under this Convention shall not be extended to nationals of the receiving State or permanent residents of that State with the exception, in the case of consular employees, of those accorded under Articles 38 and 39 and, in the case of members of the service staff of a consulate, of the immunity accorded under paragraph (3) of Article 39 only.

ARTICLE 47

Beginning and termination of immunities and privileges

(1) A consular officer, consular employee or member of the service staff shall receive the immunities and privileges due to him under this Convention as from the moment of crossing the frontier of the receiving State to take up his post or, if he is already present in that State, as from the moment of entering upon his duties.

(2) Members of the families of the persons to whom paragraph (1) of this Article applies shall receive the immunities and privileges accorded to them under the Convention,

- (a) as from the moment that the consular officer, consular employee or member of the service staff becomes entitled to receive immunities and privileges in accordance with paragraph (1) of this Article ;
- (b) if they entered the receiving State after that date, as from the moment of crossing the frontier ; or
- (c) as from the moment of becoming members of the family of the person concerned, as the case may be.

(3) When the appointment of a consular officer, consular employee or member of the service staff comes to an end, his immunities and privileges as also the immunities and privileges of the members of his family shall cease as from the moment of his departure from the receiving State or upon the expiry of a reasonable period after termination of his appointment.

(4) In the case of consular employees and of members of the service staff who are nationals of the receiving State or nationals of the sending State permanently resident in that State immunities and privileges shall cease upon the termination of their appointments.

(5) The immunities and privileges of members of families shall likewise cease as from the moment when they cease to be members of the family of the consular officer, consular employee or member of the service staff in question. However, if the person concerned undertakes to depart from the territory of the receiving State within a reasonable period thereafter the immunities and privileges shall continue to be accorded until that date.

(6) In the event of the death of a consular officer, consular employee or member of the service staff, members of his family shall continue to receive the immunities and privileges accorded to them under the Convention until the moment of their departure from the receiving State or until the expiry of a reasonable period granted for this purpose.

ARTICLE 48

Third party risk insurance

(1) Motor vehicles owned by the sending State and used for the official purposes of a consulate or owned by a consular officer, consular employee or member of the service staff of a consulate or by a member of his family residing with him shall be adequately insured against third party risks.

(2) Except where the law of the receiving State otherwise provides, the provisions of paragraph (1) of this Article shall not apply to any person specified therein who is a national of the receiving State or permanently resident in that State.

SECTION III

ARTICLE 49

Performance of consular duties by members of diplomatic missions

The performance of consular duties by a diplomatic agent of the diplomatic mission of the sending State in the receiving State shall be without prejudice to his diplomatic immunities and privileges. This provision shall apply also in any case where a member of the diplomatic mission is placed in temporary charge of a consulate.

ARTICLE 50

Observance of the law of the receiving State

(1) Without prejudice to the immunities and privileges accorded to him under this Convention any person to whom immunities and privileges are so accorded shall be under an obligation to respect the law of the receiving State and to refrain from interference in the internal affairs of that State.

(2) The facilities, immunities and privileges accorded to consular officers, consular employees and members of the service staff shall not be made use of by them except for the purpose of the performance of their official duties.

(3) The consular premises shall only be used in a manner consistent with their consular character.

(4) The consular archives shall contain only documents and objects of an official character.

PART IV. FINAL PROVISIONS

ARTICLE 51

Ratification, entry into force and termination

(1) This Convention shall be ratified and the instruments of ratification shall be exchanged in London as soon as possible.

(2) The Convention shall enter into force⁽¹⁾ on the thirtieth day after the date of the exchange of instruments of ratification and shall remain in force for a period of five years. It shall thereafter continue in force until such date as it may terminate in conformity with paragraph (3) of this Article.

(3) Either High Contracting Party may cause the Convention to terminate upon the expiry of the initial period of five years or at any time thereafter by giving to the other High Contracting Party notice in writing to this effect twelve months in advance.

In witness whereof, the respective Plenipotentiaries have signed this Convention and affixed thereto their seals.

Done in duplicate in Bucharest this eleventh day of September, 1968, in the English and Romanian languages, both texts being equally authoritative.

For the United Kingdom of Great
Britain and Northern Ireland:

MICHAEL STEWART

(L.S.)

For the Socialist Republic of
Romania:

C. MANESCU

(L.S.)

(1) The Convention entered into force on 21 April, 1971.

CONVENTIE CONSULARA
ÎNTRU
REGATUL UNIT AL MARIII BRITANII ȘI IRLANDEI DE NORD
ȘI REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA

Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord și Republica Socialistă Româna,

animate de dorința întăririi în continuare a legăturilor de prietenie dintre ele, pe baza respectării principiilor suveranității și independenței naționale, a neamestecului în treburile interne, a egalității în drepturi și avantajului reciproc,

dorind să reglementeze relațiile lor consulare, să definească drepturile, privilegiile și imunitățile oficiilor consulare și personalului lor consular și să asigure protejarea intereselor lor și ale cetățenilor lor,

au hotărât să încheie o convenție consulară în care scop au numit ca împuterniciți ai lor:

Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord (numit în cele ce urmează "Regatul Unit"), pe Excelența Sa Michael STEWART, Secretar de Stat pentru Afacerile Externe,

Republica Socialistă Româna, pe Corneliu MANESCU, Ministrul Afacerilor Externe,

care, după ce și-au comunicat deplinele lor puteri, găsite în bună și cuvenită formă, au convenit asupra celor ce urmează:

ARTICOLUL 1

Definiții

În înțelesul prezentei Convenții:

- a) expresia "stat trimițător" înseamnă Inalta Parte Contractantă care înființează oficiul consular;
- b) expresia "stat de reședință" înseamnă Inalta Parte Contractantă pe teritoriul căreia este înființat oficiul consular;
- c) expresia "oficiu consular" înseamnă orice consulat general, consulat, viceconsulat sau agenție consulară;
- d) expresia "circumscripție consulară" înseamnă teritoriul stabilit pentru exercitarea de către un oficiu consular a funcțiilor sale;
- e) expresia "șeful de oficiu consular" înseamnă persoana numită să acționeze în această calitate;
- f) expresia "funcționar consular" înseamnă orice persoană care este însărcinată potrivit prevederilor prezentei Convenții să exercite funcții consulare, inclusiv șeful de oficiu consular;

- g) expresia “angajat consular” înseamnă orice persoană care face parte din serviciul administrativ sau tehnic al oficiului consular;
- h) expresia “membru al personalului de serviciu” înseamnă orice persoană aparținând serviciului domestic al unui oficiu consular;
- i) expresia “membrii de familie” înseamnă soțul (soția) și copiii minori ai unui funcționar consular, angajat consular sau membru al personalului de serviciu al oficiului consular precum și orice altă persoană căreia statul de reședință îi recunoaște această calitate;
- j) expresia “localuri consulare” înseamnă clădirile sau părțile de clădiri și terenurile aferente, oricui ar aparține, care sînt folosite în mod exclusiv pentru scopurile oficiului consular;
- k) expresia “arhivă consulară” cuprinde toată corespondența și documentele oficiale, echipamentul destinat pentru scopuri oficiale, precum și orice articol de mobilier folosit pentru protecția și siguranța acestora;
- l) expresia “navă a statului trimițător” înseamnă, după caz, orice navă înregistrată într-un port în oricare din teritoriile Regatului Unit sau orice navă avînd naționalitatea română acordată în conformitate cu legislația română; expresia nu include navele de război.

CAPITOLUL I. RELATII CONSULARE

ARTICOLUL 2

Iniințarea oficiilor consulare

1. Fiecare Inaltă Parte Contractantă va putea iniința oficii consulare pe teritoriul celeilalte Inalte Părți Contractante; iniințarea unui oficiu consular se va face numai cu consimțămîntul statului de reședință, dat pentru fiecare caz în parte.

2. Sediul și rangul unui oficiu consular, precum și circumscripția consulară, se stabilesc prin înțelegere între statul trimițător și statul de reședință.

3. Orice modificare ulterioară în ceea ce privește sediul oficiului consular, rangul său ori circumscripția sa consulară se va face de asemenea numai prin înțelegere între statul trimițător și statul de reședință.

ARTICOLUL 3

Patenta consulară și exequaturul

1. În vederea numirii șefului de oficiu consular, statul trimițător trebuie să obțină pe cale diplomatică acordul prealabil al statului de reședință.

2. După obținerea acordului sus-menționat, statul trimițător va transmite pe cale diplomatică patenta consulară ministerului afacerilor externe al statului de reședință.

Patenta consulară trebuie să ateste numele, prenumele și rangul șefului de oficiu consular, limitele circumscripției consulare și sediul oficiului consular.

3. Șeful de oficiu consular este admis să-și exercite funcțiile după ce i s-a eliberat exequaturul; exequaturul va fi eliberat cît mai curînd posibil și cu titlu gratuit.

4. Până la eliberarea exequaturului, statul de reședință va putea acorda șefului de oficiu consular o autorizație provizorie prin care acesta este admis la exercitarea funcțiilor sale. În acest caz, dispozițiile prezentei Convenții îi sînt aplicabile.

5. Din momentul în care șeful de oficiu consular este admis, chiar cu titlu provizoriu, la exercitarea funcțiilor sale, statul de reședință este obligat să informeze imediat despre aceasta autoritățile competente din circumscripția consulară și să ia măsurile necesare pentru ca șeful de oficiu consular să-și poată îndeplini funcțiile.

ARTICOLUL 4

Geranța interimară

1. În cazul în care șeful de oficiu consular este în imposibilitate de a-și îndeplini ca atare funcțiile, sau dacă postul este vacant, conducerea oficiului consular poate fi încredințată, temporar, unui funcționar consular din cadrul aceleiași oficiu consular, din cadrul altui oficiu consular al statului trimițător situat pe teritoriul statului de reședință sau unui membru al personalului diplomatic din cadrul misiunii diplomatice a statului trimițător în statul de reședință.

2. Numele și prenumele persoanei desemnate în conformitate cu punctul 1 în calitate de gerant interimar al oficiului consular vor fi notificate în prealabil ministerului afacerilor externe al statului de reședință.

3. Gerantului interimar i se vor acorda facilitățile, imunitățile și privilegiile conferite șefului de oficiu consular pe baza prezentei Convenții.

ARTICOLUL 5

Numărul membrilor oficiului consular

Statul trimițător este liber să stabilească așa cum consideră necesar numărul funcționarilor consulari, angajaților consulari și membrilor personalului de serviciu, în funcție de volumul de muncă și de alte condiții de care depinde desfășurarea unei activități corespunzătoare a oficiului consular; statul de reședință va putea cere totuși ca acest număr să fie menținut în limitele a ceea ce el consideră rezonabil, ținînd seama de condițiile existente în circumscripția consulară respectivă și de necesitățile efective ale oficiului consular.

ARTICOLUL 6

Cetățenia și notificarea numirii funcționarilor consulari

1. Persoana numită în calitate de funcționar consular trebuie să fie cetățean numai al statului trimițător și să nu aibă domiciliul pe teritoriul statului de reședință ori să nu se afle deja în acel stat pentru îndeplinirea altor activități. Această din urmă prevedere nu se aplică totuși în cazul unui cetățean al statului trimițător care este deja membru al personalului unui oficiu consular sau al misiunii diplomatice a statului trimițător în statul de reședință, în măsura în care nu domiciliază pe teritoriul acestui stat.

2. Numele, prenumele și rangul funcționarului consular, altul decît șeful de oficiu consular, vor fi comunicate, în prealabil, de către statul trimițător, ministerului afacerilor externe al statului de reședință.

ARTICOLUL 7

Cetățenia și notificarea numirii angajaților consulari și membrilor personalului de serviciu al oficiului consular

1. Angajat consular sau membru al personalului de serviciu al oficiului consular poate fi numai un cetățean al statului trimițător sau al statului de reședință.

2. Statul trimițător va notifica, în prealabil, ministerului afacerilor externe al statului de reședință, numele și prenumele angajatului consular și al membrului personalului de serviciu al oficiului consular.

ARTICOLUL 8

Documente de identitate

1. Autoritatea competentă a statului de reședință va elibera fiecărui funcționar consular documentul corespunzător prin care atestă identitatea și calitatea pe care acesta o are.

2. Prevederile acestui articol se vor aplica de asemenea și angajaților consulari și membrilor de familie ai funcționarilor și angajaților consulari care locuiesc cu aceștia, cu condiția să nu fie cetățeni ai statului de reședință sau cu domiciliul pe teritoriul acestui stat.

ARTICOLUL 9

Interzicerea unor activități

1. Funcționarii consulari, angajații consulari și membrii personalului de serviciu al oficiului consular nu vor desfășura activitate comercială sau o altă profesiune cu caracter lucrativ în afara funcțiilor consulare sau sarcinilor pe care le au la oficiul consular.

2. În raporturile dintre ele, Inaltele Părți Contractante nu vor folosi consuli onorifici.

ARTICOLUL 10

Incetarea funcțiilor unui membru al oficiului consular

1. Statul de reședință poate oricând să notifice statului trimițător pe cale diplomatică, că un funcționar consular este considerat persona non grata sau că un angajat consular sau membru al personalului de serviciu este inacceptabil. Într-un astfel de caz, statul trimițător va trebui să recheme de la post persoana în cauză sau să facă să înceteze numirea acesteia la oficiul consular.

2. Dacă statul trimițător refuză să îndeplinească această obligație într-un termen rezonabil, statul de reședință poate, în cazul șefului de oficiu consular, să-i retragă exequaturul sau altă autorizație ori, în cazul unui alt funcționar consular, angajat consular sau membru al personalului de serviciu, notificând statului trimițător pe cale diplomatică hotărîrea luată, să nu mai recunoască persoana respectivă într-o astfel de calitate.

3. În situațiile menționate la punctele 1 și 2 din prezentul articol, statul de reședință nu este obligat să informeze statul trimițător despre motivele hotărîrii luate.

CAPITOLUL II. FUNCTII CONSULARE

SECTIUNEA I

ARTICOLUL 11

Scopurile activității consulare

Exercitarea funcțiilor consulare are drept scop:

- a) să protejeze, să apere și să promoveze drepturile și interesele statului trimițător și ale cetățenilor săi, în limitele admise de dreptul internațional. Dispozițiile prezentei Convenții, referitoare la cetățenii statului trimițător, se vor aplica în mod corespunzător și persoanelor juridice care au naționalitatea acestui stat, atribuită conform legislației sale;
- b) să favorizeze dezvoltarea relațiilor economice, comerciale, culturale, științifice și turistice între Inaltele Părți Contractante și să contribuie la promovarea relațiilor prietenești dintre ele în aceste domenii sau alte domenii ale relațiilor lor reciproce.

ARTICOLUL 12

Protecția și asistența consulară

1. Funcționarul consular are dreptul să acorde cetățenilor statului trimițător protecția și asistența consulară necesară; el poate să comunice cu cetățenii statului trimițător, să-i viziteze, să-i îndrumeze și, atunci când este necesar, să le acorde sprijin în apărarea drepturilor recunoscute acestora de legile statului de reședință sau decurgînd din acordurile în vigoare între Inaltele Părți Contractante.

2. Cetățenii statului trimițător au de asemenea dreptul de a comunica cu funcționarul consular și de a-l vizita.

ARTICOLUL 13

Exercitarea funcțiilor consulare

1. Funcțiile consulare vor fi exercitate de către funcționarii consulari ai statului trimițător.

2. Funcțiile consulare pot fi exercitate, de asemenea, cînd este cazul, de către agenții diplomatici din cadrul misiunii diplomatice a statului trimițător în statul de reședință; în acest caz, vor fi respectate drepturile și îndatoririle agenților diplomatici.

Numele și prenumele agentului diplomatic însărcinat cu exercitarea funcțiilor consulare vor fi notificate în prealabil ministerului afacerilor externe al statului de reședință.

3. Funcțiile consulare vor fi exercitate în cadrul circumscripției consulare; exercitarea funcțiilor consulare și în afara circumscripției consulare va fi supusă consimțămîntului prealabil al statului de reședință.

ARTICOLUL 14

Comunicarea cu autoritățile statului de reședință

1. În exercitarea funcțiilor ce-i revin potrivit prezentei Convenții, funcționarul consular poate să se adreseze:

- a) autorităților locale competente din circumscripția consulară;
- b) autorităților centrale ale statului de reședință, dacă și în măsura în care legile și uzanțele statului de reședință admit aceasta.

2. Un funcționar consular nu poate totuși să se adreseze direct ministerului afacerilor externe al statului de reședință decît în absența unui reprezentant diplomatic al statului trimițător.

ARTICOLUL 15

Exercitarea funcțiilor consulare pentru un stat terț

Un funcționar consular va avea dreptul să exercite atribuțiuni consulare în numele unui stat terț, cu condiția ca statul de reședință să fi fost de acord, în prealabil.

SECȚIUNEA II

ARTICOLUL 16

Inregistrarea cetățenilor statului trimițător

1. Funcționarul consular poate să înregistreze pe cetățenii statului trimițător care se află în circumscripția consulară.

2. Inregistrarea efectuată de funcționarul consular nu scutește pe cetățenii respectivi de obligația de a respecta legile și regulamentele statului de reședință, cu privire la înregistrarea străinilor.

ARTICOLUL 17

Reprezentarea cetățenilor în fața justiției și a altor autorități ale statului de reședință

1. Respectînd legile statului de reședință, funcționarul consular este autorizat să ia măsuri în scopul de a asigura reprezentarea corespunzătoare a cetățenilor statului trimițător în fața justiției sau a altor autorități ale statului de reședință. El poate cere, conform legilor și regulamentelor statului de reședință, adoptarea măsurilor provizorii în vederea apărării drepturilor și intereselor cetățenilor săi, atunci cînd aceștia fiind absenți sau din orice altă cauză, nu-și pot apăra în timp util drepturile și interesele.

2. De asemenea, funcționarul consular poate propune instanței sau altei autorități competente ca rezolvarea problemei respective să fie aminată pînă cînd cel interesat va fi informat și va avea posibilitatea rezonabilă de a fi prezent sau reprezentat.

ARTICOLUL 18

Protecția cetățenilor statului trimițător

1. În toate cazurile când un cetățean al statului trimițător este deținut preventiv sau supus oricărei alte forme de limitare a libertății personale, autoritățile competente ale statului de reședință vor informa oficiul consular al statului trimițător fără întârziere și în orice caz nu mai târziu de trei zile.

2. Funcționarul consular are dreptul în condițiile prevăzute de legile și regulamentele statului de reședință, să primească corespondență sau alte comunicări din partea unui cetățean aflat în detenție preventivă sau supus oricărei alte forme de limitare a libertății personale și să întreprindă măsurile corespunzătoare pentru a-i asigura asistența legală și reprezentarea.

De asemenea, funcționarul consular are dreptul să-l viziteze, să discute și să comunice cu el, în condițiile prevăzute de legile și regulamentele statului de reședință. Aceste vizite se vor face după împlinirea termenului de cinci zile de la data când acesta a fost deținut preventiv sau supus oricărei alte forme de limitare a libertății personale.

3. Autoritățile competente ale statului de reședință vor încunoștința fără întârziere cetățeanul statului trimițător despre dreptul pe care-l are potrivit prezentului articol, de a comunica cu funcționarul consular.

4. În condițiile prevăzute de legile și regulamentele statului de reședință, funcționarul consular are dreptul să viziteze periodic cetățeanul statului trimițător care se află arestat pentru executarea unei pedepse în statul de reședință, să discute și să comunice cu acesta.

ARTICOLUL 19

Eliberarea pașapoartelor și vizelor

Funcționarul consular are dreptul:

- a) să elibereze, reînnoiască, modifice, să prelungească sau să retragă pașapoartele și alte documente de călătorie cetățenilor statului trimițător;
- b) să elibereze vize de intrare și tranzit, persoanelor care doresc să meargă în statul trimițător sau să-l tranziteze.

ARTICOLUL 20

Funcții privitoare la stărea civilă

1. Funcționarul consular are dreptul să înregistreze nașterea sau decesul cetățenilor statului trimițător și să elibereze certificatele corespunzătoare, în conformitate cu legea aceluia stat.

Prevederile alineatului precedent nu scutesc persoanele în cuază de obligația de a face declarațiile prevăzute în legile statului de reședință, cu privire la naștere și deces.

2. Funcționarul consular poate ține evidența căsătoriilor încheiate în conformitate cu legile statului de reședință sau a divorțurilor pronunțate în baza acestor legi, cu condiția ca cel puțin una din părțile la căsătorie sau la dicorț să fie cetățean al statului trimițător.

3. În măsura în care au cunoștință, autoritățile competente ale statului de reședință vor informa neîntârziat oficiul consular în cazul în care un cetățean al statului trimițător a decedat pe teritoriul statului de reședință.

ARTICOLUL 21

Funcții în materie de tutelă și curatelă

1. Funcționarul consular poate să intervină pe lângă autoritățile competente, în limitele admise de legile statului de reședință, în toate cauzele privind tutela și curatela instituită sau care urmează să se instituie în favoarea propriilor cetățeni și pentru a asigura administrarea bunurilor celor absenți; el poate, de asemenea, propune autorităților competente ale statului de reședință, persoanele care urmează să îndeplinească funcțiile de tutori sau curatori.

2. Funcționarul consular va fi informat de către autoritățile competente ale statului de reședință, de îndată ce acestea iau cunoștință, despre toate cazurile în care este necesar să se ia măsuri de numire a unui tutor sau a unui curator pentru cetățeanul statului trimițător.

ARTICOLUL 22

Funcții notariale

1. În măsura în care legile statului de reședință o permit, funcționarul consular are dreptul:

- a) să primească, să întocmească și să autentifice înscrisuri cuprinzând declarații ale cetățenilor statului trimițător;
- b) să primească, să întocmească și să autentifice dispozițiile testamentare și alte declarații în legătură cu succesiunile cetățenilor statului trimițător;
- c) să primească, să întocmească și să autentifice înscrisuri privitoare la alte acte juridice ale cetățenilor statului trimițător dacă acestea nu se referă la imobile aflate pe teritoriul statului de reședință sau la drepturi reale grevând astfel de imobile;
- d) să dea dată certă înscrisurilor și să legalizeze semnăturile și sigiliile de pe înscrisuri ale cetățenilor statului trimițător;
- e) să legalizeze semnăturile și sigiliile de pe înscrisurile care emană de la organele de jurisdicție sau alte autorități ale statului trimițător;
- f) să legalizeze copii, traduceri și extrase de pe înscrisuri, la cererea cetățenilor statului trimițător;
- g) să legalizeze semnăturile și sigiliile de pe înscrisuri care emană de la organele de jurisdicție sau alte autorități ale statului de reședință și care urmează să producă efecte în statul trimițător;
- h) să primească în păstrare înscrisuri de la cetățenii statului trimițător sau destinate acestora.

2. Funcțiile enumerate la punctul 1 din prezentul articol se vor exercita la sediul oficiului consular, iar în cazul în care persoana în cauză este împiedicată din motive temeinice să se prezinte la sediul oficiului consular, în afara acestuia.

ARTICOLUL 23

Funcții în materie de succesiuni

1. În cazul în care un cetățean al statului trimițător a decedat pe teritoriul statului de reședință, autoritățile competente ale acestuia din urmă vor transmite fără întârziere oficiului consular al statului trimițător toate informațiile de care dispun în legătură cu succesiunea rămasă în urma persoanei decedate.

2. În toate cazurile în care autoritățile competente ale statului de reședință iau cunoștință că în acel stat există o succesiune, cu privire la care un cetățean al statului trimițător care nu este domiciliat ori reprezentat în statul de reședință are sau pretinde un interes ca moștenitor legal, executor sau beneficiar testamentar ori cu orice alt titlu, ele vor anunța imediat oficiul consular și-i vor transmite informațiile de care dispun.

3. În cazul în care un funcționar consular va fi informat despre cele menționate la punctele 1 și 2 înaintea autorităților competente ale statului de reședință, va comunica, de îndată, acestora informațiile respective.

4. În cazul unei succesiuni la care se referă prevederile punctelor 1 și 2 din prezentul articol, autoritățile competente ale statului de reședință vor informa fără nici o întârziere oficiul consular despre măsurile pe care le-au luat, iar în măsura posibilului, despre măsurile pe care urmează să le ia pentru conservarea și administrarea succesiunii.

Funcționarii consulari pot la rîndul lor să ceară autorităților locale să ia măsurile sus-menționate; ei pot să-și dea concursul direct sau prin intermediul unui delegat în vederea aplicării măsurilor menționate în alineatul precedent.

5. Funcționarul consular poate, de asemenea, în conformitate cu legile statului de reședință:

- a) să urmărească realizarea drepturilor succesoriale ale cetățenilor statului trimițător;
- b) să vegheze ca toate sumele de bani sau alte bunuri cuvenite dintr-o succesiune cetățenilor statului trimițător să fie transmise acestora.

6. În cazul sumelor de bani sau bunurilor (sau produsului vânzării unor astfel de bunuri) cuvenite dintr-o succesiune unui cetățean al statului trimițător care nu este domiciliat sau reprezentat în statul de reședință, oficiul consular are dreptul de a le primi pentru a fi transmise cetățeanului respectiv, cu condiția ca datoriile succesiunii declarate în termen legal și de asemenea orice taxe datorate potrivit legii statului de reședință să fi fost plătite sau garantate și să se fi obținut consimțământul autorităților competente ale statului de reședință pentru transferul sumelor sau bunurilor din acest stat în statul trimițător.

7. In cazul în care un cetățean al statului trimițător decedează în timp ce se află temporar sau în trecere pe teritoriul statului de reședință, lucrurile personale, altele decât cele dobândite în statul de reședință și care fac obiectul unei prohibiții la export în momentul decesului, precum și sumele de bani rămase de la acesta, vor fi predate oficiului consular al statului trimițător cu titlu provizoriu și fără nici o formalitate.

Exportul lucrurilor personale și transmiterea sumelor de bani se vor face cu respectarea legilor și regulamentelor statului de reședință.

8. Oficiul consular va confirma în scris primirea sumelor de bani și a bunurilor care i s-au transmis, în conformitate cu prevederile punctelor 6 și 7 din prezentul articol, de către autoritățile statului de reședință sau persoana care face predarea.

9. Cetățenii statului trimițător se vor bucura în statul de reședință de același tratament în ce privește realizarea drepturilor lor succesoriale ca și cetățenii acestuia din urmă.

10. In măsura în care prin prezentul articol nu se prevede altfel, dispozițiile articolului 17 sînt, de asemenea, aplicabile și în materie de succesiuni.

ARTICOLUL 24

Transmiterea de acte

Funcționarul consular are dreptul, dacă legislația statului de reședință permite, să transmită cetățenilor statului trimițător cu domiciliul sau reședința pe teritoriul statului de reședință, acte judiciare și extrajudiciare emise de organele de jurisdicție din statul trimițător, dacă acei cetățeni acceptă primirea actelor respective.

ARTICOLUL 25

Funcții privitoare la navigația maritimă și fluvială

1. Funcționarul consular are dreptul să acorde asistență navelor statului trimițător care intră într-un port sau într-un alt loc de ancorare din circumscripția lui consulară. El poate facilita intrarea, staționarea și plecarea navelor din porturile statului de reședință.

De îndată ce s-a obținut libera practică, funcționarul consular poate urca la bordul navelor statului trimițător pentru a lua legătura cu căpitanul și membrii echipajului. Căpitanului și membrilor din echipajul navelor li se va permite să comunice și să viziteze funcționarul consular din localitatea portului.

In limitele articolului 13, funcționarul consular poate solicita ajutorul autorităților competente ale statului de reședință în orice problemă cu privire la îndeplinirea îndatoririlor sale față de o navă a statului trimițător sau față de căpitanul și membrii echipajului unei asemenea nave.

2. Funcționarul consular are dreptul:

- a) să ia măsuri pentru aplicarea legii statului trimițător cu privire la nave;
- b) să examineze, să verifice și să confirme documentele de bord precum și documentele privind încărcătura și să ia declarații cu privire la călătoria și destinația navei;
- c) să ia măsuri pentru înlocuirea căpitanului sau a oricărui membru al echipajului în conformitate cu legislația statului trimițător;
- d) să ia măsuri pentru asigurarea menținerii ordinii și disciplinei la bordul navelor;
- e) să ia măsuri, când este cazul, pentru tratamentul medical într-un spital și pentru repatrierea căpitanului navei sau a oricărui membru al echipajului navei.

3. Funcționarul consular, în conformitate cu legislația statului trimițător, are dreptul să primească orice declarație și să elibereze orice document în legătură cu:

- a) înmatricularea sau radierea navei din registrul statului trimițător;
- b) cumpărarea navelor străine destinate a fi înmatriculate în registrul statului trimițător sau vânzarea navelor acestui stat în străinătate;
- c) armarea sau dezarmarea unei nave înmatriculate în registrul statului trimițător;
- d) pierderea sau avarierea unei nave înmatriculate în registrul statului trimițător;
- e) transferul de proprietate a unei nave înmatriculate în registrul statului trimițător, precum și ipotecile sau sarcinile care grevează această navă;
- f) înlocuirea căpitanului sau a unui membru al echipajului unei nave înmatriculate în registrul statului trimițător;
- g) dezmembrarea navelor statului trimițător.

Funcționarul consular va consulta autoritățile statului de reședință când armarea, dezarmarea, asamblarea și dezmembrarea unei nave a statului trimițător urmează să aibă loc într-un port al statului de reședință.

4. Dacă a navă a statului trimițător este naufragiată, eșuată sau în alt mod avariată, în apele naționale sau teritoriale ale statului de reședință, autoritățile competente ale acestui stat vor înștiința neîntârziat oficiul consular respectiv și îl vor informa despre măsurile întreprinse și condițiile în care asemenea măsuri au fost luate pentru a salva și ocroti nava, echipajul, pasagerii, încărcătura și proviziile.

Autoritățile competente ale statului de reședință vor invita funcționarul consular să asiste la orice cercetări pentru constatarea cauzelor acestor evenimente și la strângerea dovezilor în acest scop.

Funcționarul consular poate să ceară autorităților competente ale statului de reședință să ia sau să continue a lua măsuri pentru scopurile arătate în alineatul precedent ori să le ceară sprijinul pentru luarea măsurilor în aceste scopuri.

Aceste autorități vor acorda funcționarului consular sprijinul necesar în luarea măsurilor ce se impun ca urmare a naufragiului, eșuării sau avariei navei.

5. În cazul naufragiului, eșuării sau avariei unei nave a unui stat terț, avînd la bord o încărcătură aparținînd unui cetățean al statului trimițător, autoritățile competente ale statului de reședință vor informa fără întîrziere oficiul consular respectiv asupra măsurilor întreprinse pentru salvarea și conservarea încărcăturii. Funcționarul consular poate să ceară autorităților competente ale statului de reședință să ia ori să continue măsurile corespunzătoare întreprinse în vederea salvării și conservării încărcăturii.

6. În cazul în care prevederile punctului 4 din prezentul articol se aplică unei nave a statului trimițător, în absența proprietarului sau a altei persoane autorizate, funcționarul consular va avea dreptul să ia în numele acestuia măsuri pentru conservarea și administrarea navei și proviziilor.

El poate de asemenea, în absența proprietarului sau a altei persoane autorizate, să ia în numele acestuia aceleași măsuri în cazurile în care încărcătura unei astfel de nave aparține unui cetățean al statului trimițător.

În cazul cînd încărcătura aparținînd cetățeanului statului trimițător, este adusă de pe o navă a unui stat terț, căreia prevederile punctului 5 din prezentul articol îi sînt aplicabile, nava fiind găsită pe sau aproape de coasta statului de reședință, sau este adusă într-un port al acestuia și proprietarul sau altă persoană autorizată este absentă, funcționarul consular va avea dreptul să ia în numele acestuia măsuri de conservare și administrare a încărcăturii.

7. În cazurile în care se aplică prevederile punctelor 4, 5 și 6 ale prezentului articol, autoritățile statului de reședință nu vor percepe în legătură cu o navă a statului trimițător nici un fel de sume în plus față de cheltuielile de același fel și valoare care ar fi percepute în împrejurări similare în legătură cu o navă a statului de reședință, încărcătura și proviziile.

8. Nici un fel de impozite, taxe vamale, taxe similare de orice fel nu vor fi percepute pentru o navă naufragiată sau pentru încărcătura sau proviziile sale, afară de cazul cînd acestea sînt puse în consumație sau folosite în statul de reședință.

Dacă consideră oportun, autoritățile competente ale statului de reședință pot să pretindă o garanție pentru încărcătura sau proviziile depozitate temporar pe teritoriul statului de reședință, bazată pe valoarea acestor obiecte.

9. Dacă o navă a statului trimițător este naufragiată în port sau constituie un pericol pentru navigație în apele naționale sau teritoriale ale statului de reședință, autoritățile competente ale acestui stat pot dispune luarea oricăror măsuri pe care le consideră necesare în vederea evitării de daune sau blocări care ar putea fi astfel cauzate de navă căilor navigabile, instalațiilor portuare sau altor nave.

10. Autoritățile judecătorești ale statului de reședință nu sînt competente să soluționeze acțiuni privind remunerarea sau contractul de muncă al căpitanului sau al unui membru al echipajului navei statului trimițător.

Cu toate acestea, în cazul în care autoritățile judecătorești ale statului de reședință sînt sesizate cu o acțiune dintre cele prevăzute la alineatul precedent, ele vor fi competente a o judeca, cu condiția ca funcționarul consular să fi fost înștiințat și să nu se fi opus la aceasta.

11. În cazul în care autoritățile statului de reședință intenționează, în limitele competenței lor, să întreprindă cercetări ori să ia măsuri de asigurare, sechestrare sau executare sau orice alte măsuri de constrîngere la bordul navei statului trimițător, vor înștiința în prealabil oficiul consular al statului trimițător pentru ca un funcționar consular să poată asista la efectuarea unor astfel de măsuri. Dacă în cazurile urgente înștiințarea oficiului consular nu a fost posibilă, iar funcționarul consular nu a fost prezent la luarea măsurilor, autoritățile statului de reședință vor informa neîntîrziat oficiul consular cu privire la măsurile luate. Oficiul consular va fi înștiințat în prealabil și în cazul în care căpitanul sau un membru al echipajului navei urmează să fie interogat pe uscat de către autoritățile statului de reședință.

Prevederile sus-menționate nu se vor aplica controlului vamal, senitar, pașapoartelor, telegrafiei fără fir, ocrotirii vieții umane pe mare, prevenirii poluării apelor mării sau oricăror probleme asemănătoare, cu condiția ca Inaltele Părți Contractante să se fi pus de acord.

ARTICOLUL 26

Funcții privitoare la navigația civilă aeriană

Prevederile articolului 25 se vor aplica în mod corespunzător și navigației civile aeriene, cu condiția ca acestea să nu fie contrare altor convenții în vigoare între cele două Inalte Părți Contractante.

ARTICOLUL 27

Exercitarea altor funcții consulare

Funcționarul consular poate exercita orice altă funcție consulară, în afara celor prevăzute în prezenta Convenție, încredințată de statul trimițător, cu condiția ca statul de reședință să o admită în mod expres sau încunoștințat fiind, în prealabil, să nu se opună.

CAPITOLUL III. FACILITATI, IMUNITATI SI PRIVILEGII

ARTICOLUL 28

Obligațiile statului de reședință privind acordarea facilităților, imunităților și privilegiilor oficiului consular și membrilor acestuia

1. Statul de reședință va lua toate măsurile necesare în vederea asigurării oficiului consular, funcționarilor consulari, angajaților consulari și membrilor personalului de serviciu al oficiului consular posibilitatea de a-și desfășura activitatea și de a se bucura de facilitățile, imunitățile și privilegiile acordate prin prezenta Convenție, iar în condiții de reciprocitate, de cele acordate prin legislația statului de reședință.

2. Statul de reședință va fi de asemenea obligat să trateze pe funcționarii consulari cu tot respectul care le este datorat și să ia toate măsurile necesare pentru a împiedica orice atingere a persoanei, libertății și demnității lor.

SECȚIUNEA I

ARTICOLUL 29

Folosirea stemei și drapelului

1. La sediul oficiului consular precum și la intrarea în oficiul consular, pot fi așezate scutul cu stema statului trimițător și inscripția cu denumirea oficiului consular în limba statului trimițător și a statului de reședință.

2. Drapelul poate fi arborat la sediul oficiului consular și la reședința șefului de oficiu consular, precum și pe mijloacele de transport ale șefului de oficiu consular folosite în exercitarea activității sale oficiale.

3. În exercitarea dreptului acordat de prezentul articol, se va ține seama de legile, regulamentele și uzanțele statului de reședință.

ARTICOLUL 30

Înlesniri pentru procurarea localurilor și locuințelor

1. Statul trimițător poate dobândi, deține sau ocupa sub orice formă permisă de legea din statul de reședință, terenuri, clădiri sau părți de clădiri pentru oficiul consular sau pentru reședința funcționarilor consulari, angajaților consulari sau membrilor personalului de serviciu; el va putea, cu respectarea legilor și regulamentelor statului de reședință, să construiască și să adapteze clădiri pentru scopurile de mai sus.

2. Statul de reședință fie că va înlesni potrivit legilor sale dobândirea pe teritoriul său, de către statul trimițător a terenurilor, clădirilor sau părților de clădiri necesare scopurilor prevăzute în punctul 1 al prezentului articol, fie că va ajuta statul trimițător să și le procure într-un alt mod.

3. Prevederile acestui articol nu exceptează statul trimițător de la respectarea oricăror legi sau regulamente referitoare la sistematizare, aplicabile în zona unde sînt situate terenul, clădirile sau părțile de clădiri respective.

ARTICOLUL 31

Inviolabilitatea localurilor consulare și a reședinței șefului de oficiu consular

1. Localurile consulare și reședința șefului de oficiu consular sînt inviolabile.

2. Autoritățile statului de reședință nu pot pătrunde în localurile consulare, decît cu consimțămîntul șefului de oficiu consular al statului trimițător, al șefului misiunii diplomatice a aceluia stat sau a unei persoane desemnate de către aceștia. În cazul reședinței șefului de oficiu consular, pătrunderea nu se va face decît cu consimțămîntul acestuia sau al șefului misiunii diplomatice a statului trimițător.

3. Statul de reședință are obligația de a lua toate măsurile necesare pentru a asigura securitatea localurilor consulare, a împiedica pătrunderea cu forța în localurile consulare sau deteriorarea acestora, precum și orice acțiune care ar tulbura liniștea sau ar fi în detrimentul prestigiului oficiului consular.

4. Bunurile folosite exclusiv pentru scopurile activității consulare a statului trimițător, inclusiv mijloacele de transport, indiferent cui ar aparține proprietatea acestora, nu pot, în măsura în care ar împiedica realizarea acelei activități, să formeze obiect de rechiziție, sechestru sau executare; tot astfel, mijloacele de transport aflate în afara localurilor consulare nu pot forma obiect de percheziție, afară numai dacă ar exista consimțământul șefului de oficiu consular sau al șefului misiunii diplomatice.

ARTICOLUL 32

Scutiri fiscale privind localurile consulare și reședința șefului de oficiu consular

1. Nici o taxă sau alte impozite de orice natură, inclusiv taxe municipale, nu vor fi percepute de către statul de reședință în legătură cu:

- a) terenurile, clădirile sau părțile de clădiri, proprietatea statului trimițător sau închiriate de către acesta sau în numele acestuia și care sînt folosite în mod exclusiv pentru a servi ca localuri consulare sau ca reședință a șefului de oficiu consular cu excepția oricărei plăți datorată pentru serviciile special prestate;
- b) tranzacțiile sau instrumentele cu privire la achiziționarea unor astfel de terenuri, clădiri sau părți de clădiri.

2. Scutirile prevăzute la punctul 1 al acestui articol nu se vor aplica în ceea ce privește bunurile închiriate, în cazul în care sarcina taxei sau oricărui impozit revine, potrivit legilor statului de reședință, unei alte persoane decît cea care a închiriat.

ARTICOLUL 33

Inviolabilitatea arhivelor

Arhivele și documentele consulare sînt inviolabile în orice moment și oriunde s-ar afla ele.

ARTICOLUL 34

Libertatea de comunicare

1. Statul de reședință va permite și înlesni libertatea de comunicare oficiilor consulare ale statului trimițător cu guvernul lor, precum și cu misiunile diplomatice și cu alte oficii consulare ale aceluși stat din statul de reședință sau din alte state. Statul de reședință va acorda facilitățile corespunzătoare în acest scop. Oficiile consulare pot folosi toate mijloacele legale de comunicație; ele pot folosi curieri diplomatici sau consulari, valiză diplomatică sau consulară și mesajele în clar sau cifru.

2. Pentru folosirea mijloacelor publice de comunicație, oficiului consular al statului trimițător îi sînt aplicabile aceleași tarife ca și misiunii diplomatice a acestui stat.

3. Valiza consulară și corespondența oficială a oficiilor consulare sînt inviolabile. Autoritățile statului de reședință nu le vor examina sau reține.

4. Valiza consulară și părțile ei componente trebuie să fie sigilate, să aibă semne exterioare vizibile ale caracterului lor și nu pot conține decât corespondența oficială sau documente și obiecte destinate exclusiv folosinței oficiale a oficiului consular.

5. Curierul consular trebuie să fie cetățean al statului trimițător și să nu aibă domiciliul pe teritoriul statului de reședință. El trebuie să posede un document oficial atestând calitatea sa și numărul coletelor care constituie valiza consulară.

În exercitarea funcțiilor sale, curierul consular este protejat de statul de reședință, se bucură de inviolabilitate personală și nu poate fi supus nici unei forme de arestare sau detenție.

ARTICOLUL 35

Libertatea de deplasare

În afara celor prevăzute prin legile și regulamentele referitoare la zonele în care accesul este interzis sau supus unor reguli speciale din motive de securitate națională, statul de reședință asigură funcționarilor consulari, angajaților consulari și membrilor personalului de serviciu al oficiului consular libertatea de deplasare și de circulație pe propriul teritoriu.

Această deplasare se va face în condițiile prevăzute de legile și regulamentele în vigoare în statul de reședință.

ARTICOLUL 36

Drepturi și taxe consulare

1. Oficiul consular poate percepe, pe teritoriul statului de reședință, drepturile și taxele pe care legile și regulamentele statului trimițător le prevăd pentru actele consulare.

2. Sumele încasate cu titlu de drepturi și taxe prevăzute la punctul 1 al prezentului articol sînt scutite de orice impozite și taxe în statul de reședință.

SECȚIUNEA II

ARTICOLUL 37

Imunitatea de jurisdicție și inviolabilitatea personală a șefului de oficiu consular

1. Șeful de oficiu consular nu este supus jurisdicției penale, civile și administrative a statului de reședință.

Dispozițiile alineatului precedent nu se aplică în caz de acțiune civilă:

- a) care rezultă din încheierea unui contract pe care șeful de oficiu consular nu l-a făcut în mod expres sau implicit în numele statului trimițător;
- b) intentată de un terț pentru pagube rezultate dintr-un accident cauzat în statul de reședință de un vehicul, o navă sau aeronavă.

2. Persoana șefului de oficiu consular este inviolabilă. Nici o măsură de executare nu poate fi luată împotriva acestuia, în afară de cazurile prevăzute la literele a sau b de la punctul 1 al prezentului articol și numai dacă executarea poate avea loc fără a se aduce o atingere inviolabilității persoanei sale sau locuinței sale.

ARTICOLUL 38

Imunitatea de jurisdicție și inviolabilitatea personală a membrilor oficiului consular

1. Funcționarii consulari, angajații consulari și membrii personalului de serviciu nu sînt supuși jurisdicției penale, civile și administrative a statului de reședință pentru orice act îndeplinit în exercitarea atribuțiilor lor oficiale.

2. Totuși, dispozițiile punctului 1 ale prezentului articol nu se aplică în caz de acțiune civilă:

- a) care rezultă din încheierea unui contract făcut de un funcționar consular, angajat consular sau un membru al personalului de serviciu pe care nu l-a încheiat în mod expres sau implicit în numele statului trimițător;
- b) intentată de un terț pentru pagube rezultate dintr-un accident cauzat în statul de reședință de un vehicul, o navă sau aeronavă.

3. Funcționarul consular nu poate fi supus nici pentru activitățile desfășurate în afara atribuțiilor legate de calitatea pe care o are:

- a) unor măsuri de reținere sau de deținere preventivă, decît în cazul comiterii pe teritoriul statului de reședință a unei infracțiuni care este pasibilă de o pedeapsă privativă de libertate de minimum cinci ani și numai ca urmare a unei hotărîri a autorităților judiciare competente ale statului de reședință.
- b) unor alte măsuri privative de libertate, decît în cazul executării unei hotărîri judecătorești definitive.

4. Atunci cînd o procedură penală este angajată împotriva unui funcționar consular, acesta este obligat să se prezinte în fața autorităților competente ale statului de reședință. Într-un astfel de caz, procedura trebuie să fie deschisă în termenul cel mai scurt posibil. Aceasta trebuie condusă cu considerația cuvenită funcționarului consular, avînd în vedere poziția sa oficială și cu excepția cazului prevăzut în punctul 3 al prezentului articol, astfel încît să stînjenească cît mai puțin posibil exercitarea funcțiilor consulare.

5. În cazul luării unor măsuri privative de libertate sau de urmărire penală împotriva unui funcționar consular sau a unui membru de familie al acestuia, a unui angajat consular sau unui membru al personalului de serviciu, autoritățile competente ale statului de reședință vor informa despre aceasta șeful de oficiu consular al statului trimițător, fără întîrziere.

6. Prevederile prezentului articol, cu privire la funcționarii consulari, nu se vor aplica șefilor de oficiu consular.

ARTICOLUL 39

Depunerea de marturie

1. Funcționarii consulari, angajații consulari și membrii personalului de serviciu al oficiului consular pot fi chemați de autoritățile competente ale statului de reședință să depună mărturie în cursul unei proceduri judiciare sau administrative.

Dacă un funcționar consular refuză să se prezinte sau să depună mărturie, nici o măsură coercitivă sau altă sancțiune nu-i va fi aplicată.

Angajații consulari și membrii personalului de serviciu al oficiului consular nu pot refuza să depună ca martori decît în cazurile prevăzute la punctul 3 al prezentului articol.

2. Autoritatea care cere mărturia va evita să stînjenească un funcționar consular în îndeplinirea funcțiilor sale. Ea poate primi mărturia la oficiul consular sau la reședința funcționarului consular sau să accepte o declarație scrisă din partea sa, în toate cazurile cînd acest lucru este posibil și permis. În cazul anui angajat consular, autoritatea care cere mărturia va lua toate măsurile corespunzătoare pentru a evita stînjenirea activității acestuia.

3. Funcționarii consulari, angajații consulari și membrii personalului de serviciu al oficiului consular nu sînt obligați să facă depozitii asupra faptelor legate de exercitarea funcțiilor lor și nu sînt ținuți să producă documente oficiale și obiecte din arhivele consulare. Ei au, de asemenea, dreptul de a refuza să depună mărturie în calitate de experți asupra dreptului național al statului trimitător.

4. Funcționarii consulari chemați să depună ca martori pot face o declarație, fără a presta jurămînt.

ARTICOLUL 40

Scutirea de prestații personale și de alte obligații

1. Funcționarii consulari, angajații consulari și membrii personalului de serviciu al oficiului consular vor fi scutiți în statul de reședință de obligații și măsuri cu caracter militar, de prestații personale de orice natură, precum și de orice contribuție ce s-ar datora în locul tuturor acestora.

2. Funcționarii consulari, angajații consulari și membrii personalului de serviciu al oficiului consular sînt scutiți de orice obligații prevăzute de legile și regulamentele statului de reședință în materie de înmatriculare a străinilor și de permise de ședere în statul de reședință.

ARTICOLUL 41

Scutiri fiscale

1. Funcționarii consulari, angajații consulari și membrii personalului de serviciu al oficiului consular sînt scutiți de orice impozite și taxe de orice natură, impuse în statul de reședință cu privire la remunerațiile primite de către aceștia pentru activitățile lor oficiale.

2. Funcționarii consulari și angajații consulari sînt de asemenea scutiți de orice impozite și taxe de orice natură impuse de statul de reședință, cu excepția:

- a) impozitelor indirecte care sînt în mod normal cuprinse în prețul mărfurilor sau al serviciilor;
- b) impozitelor și taxelor asupra bunurilor imobile situate pe teritoriul statului de reședință, sub rezerva dispozițiilor articolului 32;
- c) taxelor și oricăror alte impozite pentru succesiune și orice transfer de bunuri sub rezerva dispozițiilor paragrafului b al articolului 43;

- d) impozitelor și taxelor asupra veniturilor de orice natură care provin dintr-o sursă din statul de reședință, precum și acele impozite și taxe care rezultă din creșterea valorii bunurilor, obținută la vânzarea lor în acel stat;
- e) drepturilor de înregistrare, de grefă, de ipotecă și de timbru, sub rezerva dispozițiilor articolului 32.

3. Funcționarii consulari, angajații consulari și membrii personalului de serviciu al oficiului consular care folosesc persoane ale căror remunerații sau salarii nu sînt scutite de impozite asupra veniturilor în statul de reședință, trebuie să respecte obligațiile pe care legile și regulamentele acestui stat le impun celor ce angajează, în materie de percepere a impozitului pe venit.

ARTICOLUL 42

Scutiri vamale

1. Statul trimițător va avea dreptul să importe în statul de reședință și apoi să reexporte obiectele destinate folosinței și consumației oficiului consular, cum ar fi; mobilă, echipament, autoturisme cu scutire de taxe vamale și alte taxe similare, impuse de statul de reședință ca urmare a importului sau reexportului.

2. Un funcționar consular poate să importe în statul de reședință și respectiv să reexporte bagajele, efectele și alte obiecte, inclusiv autoturismele, destinate pentru folosința și consumul personal sau pentru folosința și consumul membrilor familiei acestuia care locuiesc cu el, cu scutire de taxe vamale și alte taxe similare, impuse de statul de reședință ca urmare a importului sau reexportului. Scutirea de taxele menționate mai sus se va aplica tuturor obiectelor importate sau reexportate, pe tot timpul numirii lor ca funcționari consulari în statul de reședință.

3. Angajații consulari și membrii personalului de serviciu al oficiului consular beneficiază de scutirile prevăzute la punctul 2 din prezentul articol pentru obiectele importate cu ocazia primei lor instalări.

4. Statul de reședință poate, ca o condiție a acordării scutirilor prevăzute în acest articol, să solicite o notificare a oricărui import sau reexport, în forma stabilită de reglementările sale.

5. Scutirile prevăzute în acest articol în legătură cu obiectele importate pentru folosință oficială sau personală, nu se vor extinde la obiectele importate pentru folosința altora, pentru vânzare sau pentru alte scopuri comerciale; această prevedere nu va fi totuși considerată ca împiedicînd importarea de obiecte ca mostre sau produse comerciale care urmează a fi expuse la oficiul consular, cu condiția ca acestea să fie reexportate sau distruse.

6. Statul de reședință își menține dreptul să impună orice impozite sau alte taxe, în cazul vânzării sau înstrăinării oricărui obiect importat în conformitate cu prevederile acestui articol, excepțînd cazul în care cealaltă parte a tranzacției este ea însăși îndreptățită să importe obiectul respectiv cu scutire de taxe vamale.

7. Nici o prevedere a acestui articol nu va fi interpretată ca permițând intrarea în statul de reședință sau exportul din acel stat a obiectelor pentru care importul și exportul sînt în mod expres interzise de legile statului de reședință.

8. Bagajele personale ale funcționarilor consulari sînt scutite de control vamal. Ele nu pot fi supuse controlului decît numai dacã existã motive serioase sã se bãnuiascã cã ar conține alte obiecte decît cele indicate la punctul 2 sau obiecte interzise la export sau import de cãtre legile statului de reședință, ori supuse legilor de carantinã. În aceste cazuri, controlul trebuie sã aibã loc în prezența funcționarului consular respectiv sau a unui membru al familiei sale.

ARTICOLUL 43

Bunurile unui membru decedat al oficiului consular

În caz de deces al unui funcționar consular, angajat consular sau membru al personalului de serviciu al oficiului consular al statului trimițător și care lasã bunuri mobile în statul de reședință, acesta este obligat:

- a) sã permitã exportarea bunurilor mobile ale defunctului, cu excepția acelorã care au fost achiziționate în statul de reședință și care fac obiectul unei prohibiții la export în momentul decesului;
- b) sã nu impunã taxe sau alte impozite de orice naturã, care se încaseazã pentru succesiuni și transferarea bunurilor rămase în urma decesului, în cazul în care existența acestora în statul de reședință este consecința prezenței defunctului în acest stat în calitate de membru al oficiului consular.

ARTICOLUL 44

Renunțarea la imunități

1. Statul trimițător poate renunța la imunitățile prevăzute în articolele 37, 38 și 39 în favoarea persoanelor la care aceste articole se referã.

Renunțarea trebuie sã fie întotdeauna expresã și trebuie sã fie comunicatã în scris autorităților competente ale statului de reședință.

2. Renunțarea la imunitatea de jurisdicție pentru o acțiune civilã sau administrativã nu implicã renunțarea la imunitatea de executare a hotãrîrii, pentru care este necesarã o notificare distinctã.

ARTICOLUL 45

Facilitãțile, imunitãțile și privilegiile membrilor de familie ai membrilor oficiului consular

1. Membrii de familie ai șefului de oficiu consular care locuiesc cu acesta se vor bucura de imunitate de jurisdicție penalã și inviolabilitate personalã cu condiția ca sã fie cetățeni numai ai statului trimițător, sã nu aibã domiciliul pe teritoriul statului de reședință și sã nu exercite o activitate cu caracter lucrativ în statul de reședință.

2. Facilitățile și privilegiile acordate funcționarilor consulari și angajaților consulari potrivit articolelor 38 punctul 5, 40, 41, 42 și 43 din prezenta Convenție, vor fi acordate și membrilor de familie ai acestora care locuiesc cu ei, cu condiția ca aceștia să nu fie cetățeni ai statului de reședință, să nu aibă domiciliul în statul de reședință și să nu exercite o activitate cu caracter lucrativ în statul de reședință.

Facilitățile și privilegiile acordate membrilor personalului de serviciu, potrivit articolelor 38 punctul 5, 40, 42 și 43 din prezenta Convenție, vor fi acordate și membrilor de familie ai acestora care locuiesc cu ei, cu condiția ca aceștia să nu fie cetățeni ai statului de reședință, să nu aibă domiciliul în statul de reședință și să nu exercite o activitate cu caracter lucrativ în statul de reședință.

ARTICOLUL 46

Excepții de la imunități și privilegii

În cazul în care sînt cetățeni ai statului de reședință sau cetățeni ai statului trimițător cu domiciliul în statul de reședință, angajații consulari nu beneficiază decît de imunitățile prevăzute în articolele 38 și 39, iar membrii personalului de serviciu al oficiului consular nu beneficiază decît de imunitățile prevăzute în articolul 39 punctul 3 din prezenta Convenție.

ARTICOLUL 47

Inceputul și sfîrșitul imunităților și privilegiilor

1. Funcționarii consulari, angajații consulari și membrii personalului de serviciu al oficiului consular beneficiază de imunitățile și privilegiile prevăzute în prezenta Convenție, din momentul trecerii frontierei statului de reședință pentru a-și ocupa postul sau din momentul cînd încep să-și exercite funcțiile, dacă se găsesc deja pe acest teritoriu.

2. Membrii de familie ai persoanelor menționate la punctul 1 al prezentului articol beneficiază de imunitățile și privilegiile prevăzute de prezenta Convenție, astfel:

- a) din momentul în care funcționarii consulari, angajații consulari și membrii personalului de serviciu al oficiului consular încep să se bucure de imunități și privilegii în conformitate cu punctul 1 al acestui articol;
- b) din momentul trecerii frontierei statului de reședință, dacă au intrat pe acest teritoriu ulterior datei prevăzute la litera " a ";
- c) din momentul cînd au devenit membri de familie ai membrului oficiului consular.

3. Atunci cînd activitatea unui funcționar consular, angajat consular sau membru al personalului de serviciu al oficiului consular ia sfîrșit, imunitățile și privilegiile sale și de asemenea imunitățile și privilegiile membrilor familiei sale încetează în momentul părăsirii teritoriului statului de reședință sau la expirarea unui termen rezonabil după încetarea numirii sale.

4. Imunitățile și privilegiile angajaților consulari și membrilor personalului de serviciu, care sînt cetățeni ai statului de reședință sau cetățeni ai statului trimițător care au domiciliul în statul de reședință, încetează o dată cu pierderea calității lor oficiale.

5. Imunitățile și privilegiile membrilor de familie încetează de asemenea din momentul când aceștia nu mai fac parte din familia funcționarului consular, angajatului consular sau membrului personalului de serviciu al oficiului consular. Totuși, dacă aceste persoane declară că înțeleg să părăsească teritoriul statului de reședință într-un termen rezonabil, imunitățile și privilegiile subzistă pînă la acea dată.

6. În cazul decesului unui funcționar consular, angajat consular sau membru al personalului de serviciu al oficiului consular, membrii familiei sale continuă să se bucure de imunitățile și privilegiile care le sînt recunoscute prin prezenta Convenție, pînă la părăsirea teritoriului statului de reședință sau la expirarea unui termen rezonabil acordat în acest scop.

ARTICOLUL 48

Asigurarea de raspundere civila

1. Cu privire la vehiculele proprietatea statului trimițător folosite de oficiul consular, precum și la vehiculele aparținînd funcționarilor consulari, angajaților consulari, membrilor personalului de serviciu al oficiului consular sau membrilor familiilor acestora, care locuiesc cu ei, este obligatorie asigurarea în mod corespunzător împotriva pagubelor cauzate terților.

2. În măsura în care nu se prevede altfel în legea statului de reședință, dispozițiile punctului 1 din prezentul articol nu sînt aplicabile persoanelor menționate la acest punct, care sînt cetățeni ai statului de reședință sau care își au domiciliul în acel stat.

SECTIUNEA III

ARTICOLUL 49

Exercitarea funcțiilor consulare de catre agenții diplomatice

Exercitarea funcțiilor consulare de către agenții diplomatice ai misiunii diplomatice a statului trimițător în statul de reședință nu aduce atingere imunităților și privilegiilor diplomatice ale acestora. Această prevedere se aplică și în cazul numirii unui membru al personalului diplomatic ca gerant interimar al oficiului consular.

ARTICOLUL 50

Respectarea legilor statului de reședința

1. Fără a aduce atingere imunităților și privilegiilor prevăzute în prezenta Convenție, persoanele care beneficiază de aceste imunități și privilegii au obligația de a respecta legile statului de reședință și de a nu se amesteca în treburile interne ale acestui stat.

2. Facilitățile, privilegiile și imunitățile acordate funcționarilor consulari, angajaților consulari și membrilor personalului de serviciu nu vor fi folosite de aceștia decît în scopul îndeplinirii obligațiilor lor oficiale.

3. Localurile consulare vor fi utilizate numai într-un mod compatibil cu activitatea consulară.

4. În arhivele consulare nu trebuie să fie păstrate decît documente și obiecte oficiale.

CAPITOLUL IV. DISPOZITII FINALE

ARTICOLUL 51

Ratificarea, intrarea în vigoare și încetarea valabilității Convenției

1. Prezenta Convenție va fi supusă ratificării, iar instrumentele de ratificare vor fi schimbate la Londra, cât mai curînd posibil.

2. Prezenta Convenție va intra în vigoare în a treizecea zi de la data schimbului instrumentelor de ratificare și va rămîne în vigoare pentru o perioadă de cinci ani, cît și după această dată, dacă nu va înceta să mai fie în vigoare în condițiile arătate în punctul 3 din prezentul articol.

3. Oricare dintre Inaltele Părți Contractante poate face să înceteze valabilitatea prezentei Convenții la sfîrșitul perioadei inițiale de cinci ani sau la orice altă dată după aceasta, notificînd în scris această hotărîre cu un an înainte celeilalte Inalte Părți Contractante.

Drept care, plenipotențiarilor respectivi au semnat prezenta Convenție, punînd sigiliile lor.

Făcută la București, la 11 septembrie 1968, în doua exemplare originale, fiecare în limbile engleză și română, ambele texte avînd aceeași valoare.

Pentru Regatul Unit al Marii
Britanii și Irlandei de Nord:

MICHAEL STEWART

(L.S.)

Pentru Republica Socialista
Romania

C. MANESCU

(L.S.)

HER MAJESTY'S STATIONERY OFFICE

Government Bookshops

49 High Holborn, London WC1V 6HB

13a Castle Street, Edinburgh EH2 3AR

109 St. Mary Street, Cardiff CF1 1JW

Brazennose Street, Manchester M60 8AS

50 Fairfax Street, Bristol BS1 3DE

258 Broad Street, Birmingham B1 2HE

80 Chichester Street, Belfast BT1 4JY

*Government publications are also available
through booksellers*